

ГААЛИЙН ТАРИФ, ГААЛИЙН ТАТВАРЫН ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ

Нийтлэг үндэслэл

1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь гаалийн тариф, барааны үнэ, ангилал, гарал үүслийг тодорхойлох, гаалийн болон бусад татвар ногдуулах, хураах, төлөхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл. Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хууль тогтоомж

2.1.Монгол Улсын гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Татварын ерөнхий хууль, Гаалийн тухай, энэ хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр тогтоосон бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл. Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

3.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараахь нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

3.1.1."гаалийн тариф" гэж гаалийн татварын хувь, хэмжээг;

3.1.2."гаалийн татвар" гэж гаалийн нутаг дэвсгэрт оруулах, эсхүл түүнээс гаргах бараанд гаалийн тарифын дагуу ногдуулах, хураах, төлөх албан татварыг;

3.1.3."бусад татвар" гэж гаалийн нутаг дэвсгэрт оруулах, эсхүл түүнээс гаргах бараанд бусад хуулийн дагуу ногдуулах, хураах, төлөх албан татварыг;

3.1.4."гаалийн үнэ" гэж гаалийн татвар ногдуулах, гаалийн статистикийн мэдээлэл гаргах зорилгоор энэ хуулийн дагуу тодорхойлох үнийг;

3.1.5."барааг тодорхойлох, кодлох уялдуулсан систем" /цаашид "Уялдуулсан систем" гэх/ гэж зүйл, мөр, үндэсний код болон тэдгээрийн тоон код, мөн хэсэг, бүлэг, мөр, үндэсний кодын тайлбар бүхий жагсаалт, уялдуулсан системийн тайлбар дүрмийг;

3.1.6."татвар төлөгч" гэж Монгол Улсын гаалийн хилээр бараа нэвтрүүлэхээр мэдүүлсэн этгээдийг;

3.1.7."ойролцоо хугацаа" гэж үнэлж буй импортын барааны гаалийн үнийг гаалийн байгууллагад мэдүүлсэн өдрөөс өмнөх 90 хоногийг;

3.1.8."гаалийн болон бусад татвар ногдуулах" гэж энэ хууль болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу албан татвар тооцохыг;

3.1.9."гаалийн болон бусад татвар хураах" гэж энэ хууль болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу ногдуулсан албан татварыг гаалийн байгууллага улсын төсөвт төвлөрүүлэхийг;

3.1.10."гаалийн болон бусад татвар төлөх" гэж энэ хууль болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу ногдуулсан албан татварыг татвар төлөгч холбогдох татварын дансанд шилжүүлэхийг;

3.1.11."хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламжийн бараа" гэж Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 4.1.11-д заасан барааг.

3.2.Энэ хуульд хэрэглэсэн гаалийн үйл ажиллагаатай холбоотой бусад нэр томъёог Гаалийн тухай хуульд тайлбарласан утгаар ойлгоно.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ

Гаалийн тарифын тогтолцоо, гаалийн татвар тогтоох хэлбэр, гаалийн тарифын зөвлөл

4 дүгээр зүйл. Гаалийн тарифын тогтолцоо, тарифыг тогтоох, өөрчлөх

4.1.Монгол Улсад экспортын болон импортын барааны гаалийн тарифыг хэрэглэх бөгөөд гаалийн тарифыг тогтоохдоо барааны код, нэр төрлийг Уялдуулсан системийн дагуу заана.

4.2.Импортын барааны гаалийн тарифыг ердийн, нэн тааламжтай, хөнгөлөлттэй тариф гэж ангилах бөгөөд ердийн тариф нэн тааламжтай тарифаас хоёр дахин их байна. Хөнгөлөлттэй тарифыг олон улсын гэрээгээр тогтооно.

[/Энэ хэсгийг 2015 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан/](#)

- 4.3.Экспортын барааны гаалийн тариф болон импортын барааны нэн тааламжтай тарифыг Улсын Их Хурал тогтооно.
- 4.4.Дор дурдсан гадаад улсаас гарал үүсэлтэй бараанд нэн тааламжтай тариф хэрэглэнэ:
- 4.4.1.Монгол Улсын нэгдэн орсон тариф, худалдааны талаархи олон талт гэрээний гишүүн улс;
- 4.4.2.энэ хуулийн 4.4.1-д зааснаас бусад олон улсын гэрээний дагуу тохиролцсон улс;
[/Энэ хэсгийг 2015 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан/](#)
- 4.4.3.нэн тааламжтай тариф хэрэглэх нь зүйтэй гэж үзсэн бусад улс.
- 4.5.Нэн тааламжтай болон хөнгөлөлттэй тариф хэрэглэх улсын жагсаалтыг Засгийн газар батлах бөгөөд уг жагсаалтад хамаарах улсын гарал үүсэлтэй бараа нь гарал үүслийг нотлох баримт бичигтэй байна.
[/Энэ хэсгийг 2016 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан/](#)
- 4.6.Энэ хуулийн 4.5-д заасан жагсаалтад ороогүй улсын гарал үүсэлтэй бараанд ердийн тариф хэрэглэнэ.
[/Энэ хэсгийг 2016 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан/](#)
- 4.7.Энэ хуулийн 4.5-д заасан барааг гаалийн нутаг дэвсгэрт оруулахыг гаалийн байгууллага зөвшөөрсөн өдрөөс хойш уг барааны гарал үүслийг нотлох баримт бичгийг 45 хоногийн дотор нөхөн гаргаж өгсөн бол хөнгөлөлттэй тариф хэрэглэх бөгөөд энэ тохиолдолд илүү төлсөн татварыг гаалийн байгууллага холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу буцаан олгоно.
[/Энэ хэсгийг 2016 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан/](#)
- 4.8.Гаалийн тарифыг түр хугацаагаар тогтоож болох бөгөөд ийнхүү түр хугацаагаар тогтоосон тарифыг мөрдөх хугацаа жилд 6 сараас хэтрэхээргүй байна.
- 4.9.Гаалийн тарифыг хилийн боомтоор тогтоож болно.
- 4.10.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд заасны дагуу импортын бараанд гаалийн хөнгөлөлттэй тариф хэрэглэнэ.
[/Энэ хэсгийг 2015 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн хуулиар нэмсэн/](#)
- 4.11.Хөнгөлөлттэй тариф хэрэглэх улсын жагсаалтад орсон боловч энэ хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.7.2, 31.7.3-т заасан нотлох баримт бичиггүй бараанд энэ хуулийн 31.7.1-д заасныг үндэслэн нэн тааламжтай тариф хэрэглэнэ.
[/Энэ хэсгийг 2016 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн хуулиар нэмсэн/](#)

5 дугаар зүйл. Гаалийн татвар тогтоох хэлбэр

- 5.1.Гаалийн татварыг дараахь хэлбэрээр тогтооно:
- 5.1.1.гаалийн үнээс хувиар;
- 5.1.2.барааны нэгжид мөнгөн илэрхийллээр;
- 5.1.3.энэ хуулийн 5.1.1, 5.1.2-т заасан хэлбэрийг дангаар, эсхүл хослуулан;
- 5.1.4.энэ хуулийн 5.1.1, 5.1.2-т заасан хэлбэрээс гаалийн өндөр татвартайг нь сонгоно.

6 дугаар зүйл. Гаалийн тарифын зөвлөл

- 6.1.Гаалийн татвар, тарифын зохистой тогтолцоог бүрдүүлэх, гаалийн татварын хувь, хэмжээг оновчтой тогтоох асуудлаар дүгнэлт гаргах, санал боловсруулах үүрэг бүхий гаалийн тарифын орон тооны бус зөвлөл ажиллах ба бүрэлдэхүүн, дүрмийг нь Засгийн газар батална.
- 6.2.Энэ хуулийн 6.1-д заасан зөвлөлийн дарга нь Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн байх бөгөөд түүнийг Засгийн газраас томилж, чөлөөлөх ба нарийн бичгийн дарга нь орон тооных байна.
- 6.3.Зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд гааль, татвар, төсөв, санхүү, гадаад худалдааны болон салбарын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын төлөөллөөс гадна эрдэм шинжилгээ, судалгааны болон ашгийн ба ашгийн бус хуулийн этгээдийн төлөөллийг оролцуулна.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ **Гаалийн үнийг мэдүүлэх, шалгах**

7 дугаар зүйл. Гаалийн үнийг тодорхойлж мэдүүлэх

- 7.1.Мэдүүлэгч нь гаалийн бүрдүүлэлтийн тухайн горимд шаардагдах бичиг баримтыг үндэслэн гаалийн үнийг тодорхойлж, гаалийн байгууллагад мэдүүлэх ба ингэхдээ дурын, эсхүл зохиомол үнэ хэрэглэхийг хориглоно.
- 7.2.Мэдүүлэгч нь өөрийнхөө сонгосон гаалийн үнийг тодорхойлох арга болон гаалийн үнийг тодорхойлсон бичиг баримтыг гаалийн байгууллагад гаргаж өгөх үүрэгтэй.
- 7.3.Энэ хуулийн 7.2-т заасан бичиг баримт нь бодитой мэдээлэл дээр үндэслэгдсэн, тоон үзүүлэлтээр илэрхийлэгдсэн байвал

8 дугаар зүйл. Гаалийн үнийг шалгах

8.1.Гаалийн үнийг тодорхойлох арга болон гаалийн үнийг мэдүүлэгч үнэн зөв, бодитой тодорхойлсон эсэхийг гаалийн байгууллага шалгаж, шийдвэр гаргана.

8.2.Мэдүүлэгчийн гаргаж өгсөн бичиг баримт нь гаалийн үнийг шалгаж, шийдвэр гаргахад хангалтгүй гэж үзвэл гаалийн байгууллага мэдүүлэгчээс нэмэлт мэдээлэл, бичиг баримт гаргуулан авч болно.

8.3.Гаалийн байгууллага нь дараахь тохиолдолд бодит мэдээллийг үндэслэн гаалийн үнийг мэдүүлэгчийн тодорхойлсноос өөр аргаар тодорхойлж болно:

8.3.1.гаалийн үнийг тодорхойлоход ашигласан бичиг баримт баталгаажуулаагүй, эсхүл түүнд тусгагдсан мэдээлэл зөрсөн, бүрэн бус, тоон үзүүлэлт нь хангалтгүй байсан бол;

8.3.2.мэдүүлэгч гаалийн үнийн үнэн зөвийг нотолж чадаагүй бөгөөд гаалийн байгууллага мэдүүлэгчийн тодорхойлсон үнийг үндэслэлгүй гэж үзсэн бол.

8.4.Энэ хуулийн 8.3-т заасан тохиолдолд гаалийн байгууллагын өөр аргаар тодорхойлсон үнээс гаалийн болон бусад татварыг ногдуулж, мэдүүлэгчээр төлүүлнө.

8.5.Гаалийн байгууллага энэ хуулийн 8.3-т заасны дагуу гаалийн үнийг тодорхойлсон тохиолдолд мэдүүлэгч гаалийн байгууллагад бичгээр хүсэлт тавьж, бичгээр тайлбар гаргуулан авч болно.

8.6.Мэдүүлэгч энэ хуулийн 8.3-т заасны дагуу гаалийн байгууллагаас тодорхойлсон гаалийн үнийг хүлээн зөвшөөрөхгүй байгаа бол гаалийн байгууллагаас уг үнийг тодорхойлсноос хойш 45 хоногийн дотор нэмэлт нотлох баримт гарган өөрийн мэдүүлсэн үнийг үнэн зөв гэдгийг нотолсон тохиолдолд гаалийн байгууллага нь мэдүүлэгчийн тодорхойлсон үнийг үндэслэн гаалийн үнийг шинээр тогтоож болно.

8.7.Гаалийн байгууллага энэ хуулийн 8.6-д заасан мэдүүлэгчээс гаргасан гомдлыг хүлээн авахаас татгалзвал мэдүүлэгч нь Гаалийн тухай хуульд заасны дагуу гомдол гаргаж шийдвэрлүүлэх эрхтэй.

8.8.Гаалийн үнийг магадлан шалгах явцад гарсан зардлыг мэдүүлэгч хариуцна.

8.9.Гаалийн бүрдүүлэлтийн горим өөрчлөгдөхөд Монгол Улсын хилээр барааг нэвтрүүлэхэд мэдүүлэгчийн сонгосон анхны горимд байршуулсан гаалийн мэдүүлгээр тодорхойлсон үнэ өөрчлөгдөхгүй.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ

Импортын барааны гаалийн үнийг тодорхойлох

9 дүгээр зүйл. Гаалийн үнийг тодорхойлох арга

9.1.Импортын барааны гаалийн үнийг тодорхойлоход дараахь аргуудыг дор дурдсан дарааллын дагуу хэрэглэнэ:

9.1.1.хэлцлийн үнийн арга;

9.1.2.нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнийн арга;

9.1.3.ижил төрлийн барааны хэлцлийн үнийн арга;

9.1.4.ялгаварт үнийн арга;

9.1.5.нийлбэр үнийн арга;

9.1.6.уялдуулан хэрэглэх үнийн арга.

9.2.Мэдүүлэгчийн хүсэлтээр энэ хуулийн 9.1.4, 9.1.5-д заасан аргын дарааллыг сольж хэрэглэж болно.

10 дугаар зүйл. Хэлцлийн үнийн арга

10.1.Хэлцлийн үнийн аргыг импортын барааны гаалийн үнийг тодорхойлох үндсэн арга гэж үзнэ.

10.2.Хилийн чанадаас худалдан авсан барааны худалдагчид шууд болон шууд бус байдлаар төлсөн, эсхүл төлбөл зохих бодит үнийг импортын барааны хэлцлийн үнэ гэнэ.

10.3.Энэ хуулийн 10.1-д заасан аргаар гаалийн үнийг тодорхойлохдоо хэлцлийн үнэд ороогүй, эсхүл хэлцлийн үнээс тусдаа ялгарч харагдах тоон үзүүлэлтээр илэрхийлэгдсэн бөгөөд гадаад худалдаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үндэслэлтэй мэдээ баримтад тулгуурласан дараахь зардлыг нэмж тооцно:

10.3.1.тухайн барааг Монгол Улсын хилийн өртөө хүртэл тээвэрлэхтэй холбогдон гарсан дараахь зардал:

10.3.1.1.тээврийн зардал, тээврийн болон экспортын бичиг баримт бүрдүүлэхэд гарсан зардал, тээврийн хэрэгсэл болон чингэлэг ашиглалтын хөлс, түрээсийн төлбөр;

10.3.1.2.тээвэрлэлтийн үед барааг ачих, буулгах, хадгалах, шилжүүлэн ачих болон арчлан хамгаалахад гарсан зардал;

10.3.1.3.даатгалын хураамж.

10.3.2.тухайн барааг худалдан авахтай холбогдуулан худалдан авагчийн төлсөн буюу төлбөл зохих комиссын болон зуучлагчийн хөлс, уг бараатай хамт ангилагдах эргэлтийн сав, баглаа боодлын үнэ;

10.3.3.тухайн барааг үйлдвэрлэх, Монгол Улсад экспортлохтой холбогдуулан ашиглуулахаар худалдан авагчаас худалдагчид, эсхүл үйлдвэрлэгчид шууд болон шууд бус хэлбэрээр үнэ төлбөргүй, эсхүл хямдруулсан үнээр нийлүүлсэн бараа, ажил, үйлчилгээний өртгийн зохих хэсэг;

10.3.4.тухайн барааг худалдан борлуулах нөхцөл болгон худалдан авагчаас худалдагчид шууд болон шууд бус хэлбэрээр төлсөн, эсхүл төлөх оюуны өмч ашигласны төлбөр;

10.3.5.худалдан авагч тухайн барааг худалдан борлуулсан, захиран зарцуулсан, ашигласнаас олох орлогоосоо шууд болон шууд бус хэлбэрээр худалдагчид төлөх хэсэг.

10.4.Энэ хуулийн 10.1-д заасан аргаар гаалийн үнийг тодорхойлохдоо хэлцлийн үнэд орсон бөгөөд тусдаа ялгарч харагдах тоон үзүүлэлтээр илэрхийлэгдсэн, гадаад худалдаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үндэслэлтэй мэдээ баримтад тулгуурласан дараахь зардлыг хасч тооцно:

10.4.1.үйлдвэрлэлийн хэрэгсэл, машин, тоног төхөөрөмж зэрэг барааг импортолсны дараа суурилуулах, угсрах, засварлах болон техникийн туслалцаа үзүүлэх, сургалт явуулах зардал;

10.4.2.гаалийн хилээр оруулсны дараахь тээврийн зардал;

10.4.3.импортлогч орны гаалийн болон бусад татвар.

10.5.Нэг ачилтаар хэд хэдэн нэр төрлийн барааг улсын хилээр оруулж ирсэн тохиолдолд хэлцлийн үнэ дээр нэмэгдэх, эсхүл хэлцлийн үнээс хасвал зохих зардлыг бараа болгонд хуваарилахдаа нийт ачилтын цэвэр жинд тухайн барааны ногдох жинг харьцуулах ба ийнхүү жинг харьцуулан зардлыг хуваарилах боломжгүй бол эзлэхүүн, эсхүл үнийн дүнг харгалзан зардлыг хуваарилж болно.

10.6.Худалдан авагчийн тухайн барааг худалдах, хэрэглэх буюу ашиглах эрхийг Монгол Улсын хууль тогтоомжоор хязгаарласан, эсхүл худалдан борлуулах бүс нутгийг заагласан, түүнчлэн барааны үнэд үл нөлөөлөх бусад хязгаарлалт тогтоосон нь хэлцлийн үнийн аргыг хэрэглэхэд саад болохгүй.

10.7.Дараахь тохиолдолд хэлцлийн үнийн аргыг хэрэглэхийг хориглоно:

10.7.1.худалдан авагчийн худалдах, хэрэглэх буюу ашиглах эрхийг энэ хуулийн 10.6-д зааснаас өөр үндэслэлээр хязгаарласан;

10.7.2.барааг худалдах, хэрэглэх буюу ашиглах, эсхүл устгахтай холбоотой худалдан авагчийн эрхийг хязгаарласан хэлцэл хийсэн;

10.7.3.тухайн барааны үнийг тодорхойлох боломжгүй нөхцөл, болзол, шаардлагыг хэлцэлд тусгасан;

10.7.4.импортын барааг худалдсан, хэрэглэсэн буюу ашигласнаас орох орлогоос худалдагчид ногдох хэсгийг тодорхойлох боломжгүй бол;

10.7.5.мэдүүлэгч нь гаалийн үнийг тодорхойлохдоо ашигласан мэдээлэл, тооцооны үнэн зөвийг гадаад худалдааны болон санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн холбогдох бичиг баримтаар баталгаажуулж нотлоогүй бол;

10.7.6.худалдах, худалдан авах ажиллагаа нь энэ хуулийн 10.8-д заасан харилцан хамааралтай этгээдийн хооронд хийгдсэн бөгөөд хэлцлийн үнэ нь мөн хуулийн 10.9-д заасан шалгуур үнэтэй ойролцоо биш бол.

10.8.Дараахь тохиолдолд худалдагч, худалдан авагчийг харилцан хамаарал бүхий этгээд гэж үзнэ:

10.8.1.нэг аж ахуйн нэгж, байгууллагад хамт ажилладаг бол;

10.8.2.нэг нь ажил олгогч, нөгөө нь ажилтан бол;

10.8.3.бие биенийхээ саналын эрхтэй хувьцааны 5 буюу түүнээс дээш хувийг шууд буюу шууд бус хэлбэрээр эзэмшдэг бол;

10.8.4.нэг нь нөгөөдөө шууд буюу шууд бус хэлбэрээр хяналт тавьдаг бол;

10.8.5.худалдагч, худалдан авагч аль аль нь гуравдагч нэг этгээдийн шууд буюу шууд бус хяналтад байгаа бол;

10.8.6.худалдагч, худалдан авагч аль аль нь гуравдагч нэг этгээдийг шууд буюу шууд бус байдлаар хянадаг бол;

10.8.7.нэг гэр бүлийн гишүүн, эсхүл төрөл, садангийн хүмүүс бол.

10.9.Энэ хуулийн 10.8-д заасан харилцан хамаарал бүхий этгээдүүдийн хооронд хийгдсэн худалдааны хэлцлийн үнэ нь импортлосон барааны шинж байдал, үйлдвэрлэлийн онцлог, гаалийн хилээр нэвтрүүлж байгаа улирал, үнийн зөрүү зэрэг үзүүлэлтээр дараахь шалгуур үнэтэй ойролцоо хэмжээнд тодорхойлогдсон байвал хэлцлийн үнийн аргыг хэрэглэнэ:

10.9.1.энэ хуулийн 10.8-д заасан этгээдийн импортлосон нэг төрлийн, эсхүл ижил төрлийн барааны худалдааны хэлцлийн үнэ нь харилцан хамааралгүй этгээдүүдийн хооронд хийгдсэн худалдааны хэлцлийн үнэтэй ойролцоо бол;

10.9.2.энэ хуулийн 10.8-д заасан этгээдийн импортлосон нэг төрлийн, эсхүл ижил төрлийн барааны худалдааны хэлцлийн үнийг хэлцлийн үнийн аргыг хэрэглэн тодорхойлохдоо урьд нь гаалийн байгууллагаас хүлээн зөвшөөрсөн гаалийн үнийг

мөрдлөг болгосон.

10.10.Энэ хуулийн 10.9-д дурдсан шалгуур үнэтэй харьцуулалт хийхдээ худалдааны түвшин, барааны тоо хэмжээ, энэ хуулийн 10.3, 10.4-т заасан зардлыг тооцно.

11 дүгээр зүйл. Нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнийн арга

11.1.Импортлож буй барааны гаалийн үнийг хэлцлийн үнийн аргаар тодорхойлох боломжгүй бол гаалийн үнийг нь тодорхойлж буй бараатай нэгэн зэрэг, эсхүл энэ хуулийн 3.1.7-д заасан хугацаанд импортлосон нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнээр тодорхойлно.

11.2."Нэг төрлийн бараа" гэдэгт үнийг нь тодорхойлж байгаа бараатай дараахь шинж тэмдгээр адил барааг ойлгоно:

11.2.1.физик шинж буюу хэмжээ хэлбэр, бэлтгэсэн болон үйлдвэрлэсэн арга, техникийн болон бусад шинж чанар;

11.2.2.чанар, барааны тэмдэг болон барааны нэр хүнд;

11.2.3.барааны гарал үүслийн улс;

11.2.4.үйлдвэрлэгч.

11.3.Нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнийн аргаар гаалийн үнийг тодорхойлоход худалдааны адил түвшинд, ойролцоо тоо хэмжээгээр импортлосон нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнийг үндэслэнэ.

11.4.Хэрэв нэг төрлийн бараа нь энэ хуулийн 11.3-т зааснаас өөр тоо хэмжээтэй, эсхүл худалдааны өөр түвшинд импортлогдсон байвал мэдүүлэгч зөрүүг харгалзан үнийн зохих өөрчлөлт хийж, үндэслэлийг баримтаар нотолно.

11.5.Нэг төрлийн бараа гаалийн үнийг нь тодорхойлж байгаа бараанаас физик шинжээрээ ялимгүй ялгаатай байх нь нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнийн аргыг хэрэглэхээс татгалзах үндэслэл болохгүй.

11.6.Нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнэ нь гаалийн байгууллагад хүлээн зөвшөөрөгдсөн үнэ байх бөгөөд уг үнэд барааг тээвэрлэх зай, ашиглах тээврийн хэрэгслийн төрлөөс хамаарах залруулга, тодотгол хийж болох бөгөөд эдгээр залруулга, тодотгол нь үндэслэлтэй, үнэн зөв болохыг нотлох бичиг баримтаар баталгаажуулна.

11.7.Энэ хуулийн 11.6-д заасан хүлээн зөвшөөрөгдсөн үнэд залруулга, тодотгол хийх шаардлагатай боловч тэдгээрийг хийх боломжгүй, эсхүл залруулга, тодотголыг баталгаажуулах бичиг баримтгүй бол нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнийн аргыг хэрэглэхийг хориглоно.

11.8.Нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнийн аргаар гаалийн үнийг тодорхойлоход энэ хуулийн 10.3-т заасан зардлыг тооцно.

11.9.Нэг төрлийн барааны хэд хэдэн хэлцлийн үнийг үндэслэн гаалийн үнийг тодорхойлж болохоор байвал хамгийн бага үнийг нь сонгож хэрэглэнэ.

11.10.Нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнийн аргаар гаалийн үнийг тодорхойлоход дараахь барааны үнийг хэрэглэхийг хориглоно:

11.10.1.дотоодын хэрэглээнд зориулан оруулахаас бусад горимд байршуулсан бараа;

11.10.2.Засгийн газрын болон Засгийн газрын бус зээлийн шугамаар оруулсан бараа;

11.10.3.Засгийн газрын болон Засгийн газрын бус өр төлбөрийн шугамаар оруулсан бараа;

11.10.4.хүмүүнлэгийн болон буцалтгүй тусламжийн бараа;

11.10.5.түрээсийн бараа;

11.10.6.гадаадын хөрөнгө оруулалтаар оруулсан бараа;

11.10.7.их засварын тоног төхөөрөмж;

11.10.8.олон улсын аялал жуулчлал, тэмцээн болон хуралд зориулсан бараа;

11.10.9.барааны сорьц, дээж, загвар;

11.10.10.үзэсгэлэнгийн бараа;

11.10.11.сурталчилгааны бараа.

12 дугаар зүйл. Ижил төрлийн барааны хэлцлийн үнийн арга

12.1.Импортын барааны гаалийн үнийг нэг төрлийн барааны хэлцлийн үнийн аргаар тодорхойлох боломжгүй бол гаалийн үнийг нь тодорхойлж буй бараатай нэгэн зэрэг, эсхүл энэ хуулийн 3.1.7-д заасан хугацаанд импортлосон ижил төрлийн барааны хэлцлийн үнээр тодорхойлно.

12.2."Ижил төрлийн бараа" гэдэгт үнийг нь тодорхойлж байгаа бараатай бүх талаараа адил биш боловч үндсэн шинж байдал, бүрдэл хэсэг, зориулалтаараа ижил, арилжааны талаас аль алиныгаа орлож чадах барааг ойлгоно.

12.3.Ижил төрлийн барааг тодорхойлоход барааны чанар, тэмдэг, нэр хүнд, гарал үүслийн улсыг харгалзан үзнэ.

12.4.Ижил төрлийн барааны хэлцлийн үнийн аргаар гаалийн үнийг тодорхойлохдоо худалдааны адил нөхцөлд байгаа, ойролцоо тоо хэмжээгээр импортлосон ижил төрлийн барааны хэлцлийн үнийг үндэслэнэ.